

een preventieve opzet; ii) een gerechtelijk platform, dat het strafbeleid coördineert; en iii) een gemeenschappelijke instantie, die de coherentie van de preventieve en repressieve maatregelen waarborgt en aan het Comité de te ondernemen acties voorstelt.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie 18 juli 2013

Citroën Belux NV / Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF)

Zaak: C-265/12

MARKTPRAKTIJKEN

Overeenkomsten met de consument – Gezamenlijk aanbod

PRATIQUES DU MARCHÉ

Contrats avec le consommateur – Offre conjointe

Dit arrest betreft de geldigheid van een reclamecampagne waarbij door Citroën Belux NV zes maanden gratis omniumverzekering werd aangeboden bij de aankoop van een Citroën-voertuig. De Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF) was van mening dat deze reclamecampagne een verboden gezamenlijk aanbod bevatte en derhalve een oneerlijke handelspraktijk uitmaakte onder de WMPC.

Bij de beoordeling van de geldigheid van het principiële verbod in artikel 72 WMPC van een gezamenlijk aanbod aan consumenten wanneer minstens één bestanddeel een financiële dienst is, en dit gezamenlijk aanbod gericht wordt door een onderneming of door verscheidene ondernemingen die handelen met een gemeenschappelijke bedoeling, achtte het hof van beroep zich geconfronteerd met drie verschillende mogelijke interpretaties van artikel 3, lid 9 van richtlijn 2005/29 van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken (*Pb.L.* 11 juni 2005, afl. 149), waarvan de Belgische regeling een omzetting is. Het Hof stelde daarom de volgende prejudiciële vraag aan het Europees Hof van Justitie: 1) *“Moet artikel 3.9 van [richtlijn 2005/29 betreffende oneerlijke handelspraktijken (Pb.L. 149/22 11 juni 2005)] zo worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een bepaling, zoals artikel 72 [van de wet van 6 april 2010], die – onder voorbehoud van de limitatief in de wet opgesomde gevallen – op algemene wijze elk gezamenlijk aanbod aan de consument verbiedt zodra minstens één bestanddeel een financiële dienst uitmaakt?”*; en 2) *“Moet artikel 56 VWEU, betreffende de vrijheid van dienstverlening, zo worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een bepaling, zoals artikel 72 [van de wet van 6 april 2010], die – onder voorbehoud van de limitatief in de wet opgesomde gevallen – op algemene wijze elk gezamenlijk aanbod aan de consument verbiedt zodra minstens één bestanddeel een financiële dienst uitmaakt?”*

Met betrekking tot de eerste vraag heeft het Europees Hof van Justitie beslist dat artikel 3.9 van richtlijn 2005/29 zich niet verzet tegen een bepaling van een lidstaat die gezamenlijke aanbiedingen aan de consument waarvan minstens één bestanddeel een financiële dienst is, op algemene wijze verbiedt. Met betrekking tot de tweede vraag besloot het Hof van Justitie dat artikel 72, § 1 WMPC kan bijdragen tot de bescherming van de consument en dat de vrijheid van dienstverrichting kan worden beperkt indien de beperking een met het VWEU verenigbaar legitiem doel nastreeft en haar rechtvaardiging vindt in dwingende redenen van algemeen belang, zoals de consumentenbescherming. Om deze redenen oordeelde het Europees Hof van Justitie dat het verbod op gezamenlijk aanbod met een financiële dienst als bestanddeel in artikel 72 WMPC verenigbaar is met de aangehaalde bepalingen.

Nederlandse Hoge Raad 6 september 2013

Zaak: 12/00830

FINANCIEEL RECHT

Financiële instellingen en tussenpersonen

DROIT FINANCIER

Institutions et intermédiaires financiers

In dit arrest buigt de Nederlandse Hoge Raad zich over een arrest van het Gerechtshof van 's-Hertogenbosch van 1 juni 2010 (raadpleegbaar op *Rechtspraak.nl*, ECLI:NL:GHSHE:2010:BU3862) inzake de aansprakelijkheid van een financiële dienstverlener. De feiten betroffen een verzoek tot overname van een hypothecaire lening teneinde maandlast vermindering te realiseren in antwoord waarop een financiële dienstverlener twee voorstellen overmaakte waaronder een die een constructie inhield met belegging in aandelen en in effectenleaseproducten. De eisers gingen in op deze constructie maar deze werd vroegtijdig beëindigd en een procedure tot schadevergoeding werd ingesteld tegen de financiële dienstverlener wegens schending van zijn algemene zorgplicht. Het Gerechtshof dat de zaak in beroep behandelde, oordeelde dat de financiële dienstverlener, naast de gewone zorgplicht waaraan hij als gevolg van zijn optreden als adviesverstrekker was onderworpen, bovendien een bijzondere zorgplicht had aangezien het adviezen inzake beleggingen in effecten en aanverwanten betrof die de financiële dienstverlener als professioneel had aangeboden aan particuliere personen. Na te hebben vastgesteld dat de aangeboden constructie van de belegging i) geen risico's betrof die een algemene bekendheid hadden en waarvoor niet moet worden gewaarschuwd; ii) gecompliceerd, onoverzichtelijk, buitengewoon risicovol en bijzonder kwetsbaar was die noopte tot een waarschuwingsplicht, en iii) in het betrokken geval redelijkerwijs kon worden verwacht dat bij een sterke koersdaling of bij de voorgenomen aanvraag van een arbeidsongeschiktheidsuitkering de eisers

niet langer aan hun betalingsverplichtingen zouden kunnen voldoen en de financiële dienstverlener de constructie had moeten ontraden, besloot het Gerechtshof onder verwijzing naar eerdere rechtspraak van de Hogere Raad, tot een gedeelde aansprakelijkheid wegens eigen schuld van de eisers. Volgens het Gerechtshof was het ten tijde van de constructie (2001) een feit van algemene bekendheid dat beleggen in effecten een risico van vermogensverlies inhield en mocht van de eisers worden verwacht dat zij een redelijke inspanning zouden hebben gedaan om de risico's te begrijpen.

Het arrest van de Hoge Raad vernietigt de beslissing van het Gerechtshof. Volgens de Hoge Raad past het Gerechtshof onterecht de aangehaalde rechtspraak van de Hoge Raad toe die een standaard effectenlease-relatie betrof. In het voorliggende geval ging het niet om een standaard effectenlease-relatie zodat op de financiële dienstverlener een bijzondere zorgplicht rustte om na te gaan wat de financiële mogelijkheden, deskundigheid en doelstellingen waren van de cliënt.

3. VENNOOTSCHAPSRECHT/DROIT DES SOCIÉTÉS

David Haex⁶ en Ruth Wirtz⁷

Wetgeving/Législation

Loi du 24 juin 2013 modifiant la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations en ce qui concerne la convocation de l'assemblée générale (MB 10 juillet 2013)

ASSOCIATIONS

ASBL belge – Fonctionnement

VERENIGINGEN

Belgische VZW – Werking

Par une loi du 24 juin 2013, publiée au *Moniteur belge* le 10 juillet 2013, le législateur a complété l'article 5 de la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations par un second alinéa en vue de clarifier qui est habilité à convoquer l'assemblée générale lorsque celle-ci doit être convoquée à la demande d'au moins d'un cinquième des membres de l'ASBL. Cet ajout met fin à la controverse en vertu de laquelle certains étaient d'avis que dans ce cas, il appartient au président de l'ASBL de convoquer l'assemblée générale sans devoir nécessairement convoquer un conseil d'administration alors que d'autres estimaient que le conseil d'administration est le seul organe compétent. La nouvelle disposi-

tion attribue cette compétence au conseil d'administration et fixe également le délai endéans lequel ce dernier doit faire droit à la demande de convocation faite par au moins un cinquième des membres de l'ASBL. A défaut de disposition contraire stipulée dans les statuts de l'ASBL, le conseil d'administration convoque l'assemblée générale dans les vingt et un jours de la demande de convocation.

Le législateur n'a toutefois pas profité de cette modification législative pour régler une fois pour toutes l'hypothèse où le conseil d'administration ne rencontre pas la demande de convocation formulée par un cinquième des membres de l'ASBL endéans le délai requis. Dans ce cas, ces membres n'ont d'autres possibilités que de lancer une procédure judiciaire en vue de l'habilitation d'une personne qui convoque l'assemblée générale. Enfin, signalons que le nouveau texte légal prescrit également que l'assemblée générale doit être tenue au plus tard le quarantième jour suivant la demande de convocation formulée par au moins un cinquième des membres de l'ASBL. Ce délai de quarante jours peut être raccourci par une disposition statutaire. En revanche, les statuts ne peuvent pas prolonger ce délai.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van beroep Luik 6 juni 2013

Zaak: 2012/RG1464

VENNOOTSCHAPPEN

Naamloze vennootschap – Geschillen

SOCIÉTÉS

Société anonyme – Conflicts

De twee enige aandeelhouders in een NV lagen met elkaar in de clinch. De minderheidsaandeelhouder (30%) was één van de vroegere oprichters van de NV en was verantwoordelijk voor de dagdagelijkse leiding van de NV. De andere aandeelhouder (70%) was als industriële partner een belangrijke afnemer van de producten die de NV produceerde. Iets minder dan een jaar na de intrede van de industriële partner, stelde de minderheidsaandeelhouder een vordering tot uitsluiting tegen haar in. De meerderheidsaandeelhouder vorderde op haar beurt de uitsluiting van de minderheidsaandeelhouder. In eerste aanleg stelt de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Dinant dat niet moet worden onderzocht wie van de twee aandeelhouders het minst schuldig is aan de patstelling, teneinde aan haar het geheel van de aandelen toe te kennen. Aangezien beide aandeelhouders de uitsluiting vragen dient volgens de voorzitter te worden gekozen voor de aandeelhouder wiens *animus societatis* het sterkst is en wiens aanwezigheid binnen de vennootschap het belangrijkste is. Aldus dient de aandeelhouder die het minst in staat is om bij te dragen aan het overleven van de vennootschap te worden uitgesloten. Op basis van de feiten beslist de voorzitter om de meer-

⁶ Advocaat te Brussel.

⁷ Avocat à Bruxelles.